provincie limburg

Gemeente Kerkrade
INGEKOMEN
17 DEC. 2021
No.:

Gescand nummer: 21i0043763

Gemeente Kerkrade
College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 600
6460 AP KERKRADE

Cluster	SC	**Behandeld**	M.F. Rumpen
Ons kenmerk	DOC-00202366	**Telefoon**	+31 6 27 59 39 47
Uw kenmerk		**Maastricht**	14 december 2021
Bijlage(n)	1	**Verzonden**	15 DEC. 2021

Onderwerp
Einstein Telescoop

Geacht college,

In afstemming met de ministeries van EZK en OCW vragen wij uw aandacht voor de mogelijke impact van de plannen tot realisatie van windmolens in het gebied Parkstad-Zuid in relatie tot de stappen die wij zetten tot de kandidatuur voor de Einstein Telescoop. Uit onderzoek van het Nationaal instituut voor subatomaire fysica (Nikhef) komt immers naar voren dat trillingen in de bodem die worden veroorzaakt door windmolens een negatieve impact kunnen hebben voor de Einstein Telescoop. Wij stellen daarom voor dat Nikhef op korte termijn betrokken wordt bij de verdere uitwerking van de plannen voor het project Windenergie Parkstad-Zuid, voor onderzoek naar de technische uitwerking en de impact. Positieve uitkomsten van dit onderzoek zijn wat de ministeries en ons college betreft nodig om te voorkomen dat een sterke kandidatuur voor de Einstein Telescoop onmogelijk wordt gemaakt door de realisatie van windmolens in het gebied Parkstad-Zuid.

Wij zijn met elkaar in overleg over de ontwikkeling van het project Windenergie Parkstad Zuid waarmee u een bijdrage wil leveren aan de RES-opgave die we gezamenlijk hebben geformuleerd en uw eigen doelen van PALET. Een ontwikkeling die aansluit bij onze doelen uit de Provinciale Energie Strategie. Tegelijkertijd spannen wij ons in om in samenwerking met de Zuid-Limburgse gemeenten en onze buurlanden te komen tot de realisatie van de Einstein Telescoop.

Met de ESFRI-roadmap hebben Europese landen voorjaar 2021 besloten dat de Einstein Telescoop in Europa gebouwd zal worden om zwaartekrachtsgolven te bestuderen. De nationale status van de Einstein Telescoop en de mogelijke vestiging in de Zuid-Limburgse grensregio is sinds 2016 gevestigd binnen de Nationale Roadmap voor onderzoeksinfrastructuren. In 2018 heeft het kabinet-Rutte III aangekondigd een beslissing te nemen over de kandidatuur. Voorts heeft het kabinet zich ook ingezet voor een kandidatuur door het ondersteunen van projecten en overleg met de regeringen in België en Duitsland.

De Minister van OCW heeft recent ook de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds ingediend om als gastland op te kunnen treden voor een kandidatuur uiterlijk in 2024. De besluitvorming over de aanvraag voor het Nationaal Groeifonds wordt in het voorjaar van 2022 voorzien.

In dit verband is het relevant dat de Nationale Omgevingsvisie een aantal passages bevat die de bijzondere status van grootschalige infrastructuren zoals de Einstein Telescoop waarborgen, waaronder (blz. 59 en 60): "*De opgave in deze is om essentiële grootschalige wetenschappelijke infrastructuur, die voor haar functioneren afhankelijk is van een storingsvrije omgeving, te beschermen door een storingsvrije omgeving te waarborgen.*" Ook in de Provinciale Omgevingsvisie is de kandidatuur voor de Einstein Telescoop geduid (blz. 57 en 58): "*Bij een positieve beslissing over onze kandidatuur bekijken we hoe we naast een optimale wetenschappelijke en economische verankering ook een optimale planologische inpassing van de Einstein Telescoop binnen de totale grensregio kunnen realiseren. Hierbij houden we rekening met de aanwezige omgevingskwaliteiten. Daarbij zullen we ondersteunend aan de rijksverantwoordelijkheid kijken naar zowel bestaande kwaliteiten en waarden voor bodem en omgeving, als ook naar nieuwe ontwikkelingen die relatie kunnen hebben met de ontwikkeling van de Einstein Telescoop.*" Om uitvoering te geven aan de NOVI-status van Zuid-Limburg hebben Rijk, provincie en gemeenten in Zuid-Limburg invulling gegeven aan een gezamenlijk plan van aanpak, waarin de kandidatuur van de Einstein Telescoop hoge prioriteit heeft (blz. 25 en 41).

Hieruit volgend ondersteunen wij Nikhef en partnerinstituten op het ruimtelijke spoor bij de uitvoering van geologische en planologische studies. Nikhef heeft ons in kennis gesteld van de uitkomsten van studies naar de impact van trillingen in de bodem die worden veroorzaakt door windmolens. Hieruit volgend heeft Nikhef geconcludeerd dat het plaatsen van windmolens niet verenigbaar is met het streven naar een sterke kandidatuur, voor zover plaatsing van windmolens aan de orde is binnen het zoekgebied voor de Einstein Telescoop en tot 7 kilometer in de directe omgeving van het zoekgebied. Waar het gaat om windmolens in een zone van 7 tot 10 kilometer om het zoekgebied van de Einstein Telescoop concludeert Nikhef dat het plaatsen van windmolens verenigbaar kan zijn, mits de technische uitwerking en impact vooraf zijn onderzocht en de goede samenloop is gebleken. Wij hebben geconstateerd dat de door Nikhef geduide zone van 7 tot 10 kilometer om het zoekgebied voor de Einstein Telescoop samenvalt met het zoekgebied voor het project Windenergie Parkstad-Zuid.

Graag willen we samen met u en met inbreng van de deskundigheid van het Nikhef, nader onderzoek doen naar de relatie tussen het project Windenergie Parkstad-Zuid en de ambities ten aanzien van de Einstein Telescoop.

Noot: Deze brief is gelijk verzonden aan de colleges van de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld en het dagelijks bestuur van de Stadsregio Parkstad Limburg.

Gedeputeerde Staten van Limburg

voorzitter

secretaris

Bijlage: indicatieve weergave van het zoekgebied voor de Einstein Telescoop

